

OBAVIJEST

Obavještavaju se članovi Advokatske/Odvjetničke komore Federacije BiH da je Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini dana 26.04.2022. godine donijela rješenje broj UP1 03-1-37-1-316-14/21 DGL kojim je usvojila prigovor klijenta advokata zbog obrade njegovih ličnih podataka prilikom kontrole njegovog advokata – poreskog obveznika.

Stavom II citiranog rješenja Agencije za zaštitu ličnih podataka zabranjeno je Upravi za indirektno oporezivanje BiH da obrađuje dokumentaciju sa ličnim podacima klijenta iz advokatskih spisa.

Stavom II naloženo je UIO da uništi kopije dokumenata sa ličnim podacima klijenta koje je izuzela od advokata prilikom kontrole.

Stavom IV naloženo je UIO da na odgovarajući način evidentira izuzimanja kopija dokumenata iz stava II rješenja, tako da se može utvrditi ko, kada, koje lične podatke i na koji način obrađivao.

Stavom V obavezana je UIO da bez odgađanja izvrši naložene upravne mjere i stava III i IV dispozitiva rješenja i da o tome dostavi dokaze Agenciji za zaštitu ličnih podataka.

Iz obrazloženje rješenja Agencije za zaštitu ličnih podataka od 26.04.2022. godine proizilazi sljedeće:

1. U skladu da odredbom člana 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka, poreski obveznik – advokat je kontrolor podataka, a Uprava za indirektno oporezivanje je treća strana, a od momenta izuzimanja dokumentacije sa ličnim podacima klijenta Uprava ima status odvojenog kontrolora.
2. Odredba člana 4. stav (1) tačka a) citiranog Zakona propisuje princip koji obavezuje kontrolora da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način. Ovaj princip podrazumijeva obradu ličnih podataka na osnovu saglasnosti nosioca podataka u smislu člana 5. tog Zakona ili se obrada vrši bez saglasnosti ukoliko je ispunjen jedan od uslova propisanih u članu 6. tog Zakona. Nadalje, princip iz člana 4. stav 1. tačka b) Zakona, obavezuje kontrolora da lične podatke koje prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe ne obrađuje na bilo koji način koji nije u skladu sa tom svrhom.

Agencija naglašava primjenu člana 6. stav 1. tačka a) citiranog Zakona kojim je određeno da kontrolor može obrađivati lične podatke bez saglasnosti nosioca podataka „ako vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom“. U nastavku Agencija citira odredbu člana 17. navedenog Zakona, pa dalje konstatuje da su u slučaju kontrole advokata u skladu sa principom pravičnosti i zakonitosti relevantni sljedeći propisi:

- Zakon o advokaturi FBiH,

- Zakon o Upravi za indirektno oporezivanje ,
 - Zakon o postupku indirektnog oporezivanja,
 - Zakon o porezu na dodatu vrijednost,
 - Pravilnik o kontroli i ograničenoj provjeri indirektnih poreza i
 - Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost.
3. Agencija dalje citira odredbe članova 5. i 28. Zakona o advokaturi FBiH, zatim odredbe poglavlja VIII „Advokatska tajna“ Kodeksa advokatske etike donešenog na osnovu člana 16. Zakona o advokaturi FBiH i konstatuje da, pored onoga što je stranka povjerila advokatu, advokatsku tajnu predstavljaju i spisi, tonski, kompjuterski, slikovni i slični zapisi, te depoziti stranaka, koju je advokat obavezan da čuva, a istim propisima je određeno kada advokat smije saopštiti činjenice i okolnosti koje predstavljaju advokatsku tajnu. Shodno tome, Agencija zaključuje da ugovori o zastupanju, razni zapisnici, presude, zaključci i druga pismena iz advokatskih spisa predstavljaju advokatsku tajnu. Agencija zaključuje da je Zakonom o advokaturi nedvosmisleno propisano u kojem sudskom postupku i po čijoj naredbi se može vršiti pretraga arhive i advokatske kancelarije uključujući i pretragu pismena iz advokatskih spisa. Agencija dalje navodi: „ Navedenim odredbama niti bilo kojom odredbom Zakon o advokaturi i Kodeksa advokatske etike, nije propisano da dokumenti iz advokatskih spisa, mogu biti korišćeni u postupku poreske kontrole nad advokatima, pa ni u postupku kontrole indirektnih poreza, kao u predmetnom slučaju. Naprotiv, dokumenti iz advokatskih spisa predstavljaju advokatsku tajnu koju advokat može otkriti samo u određenim slučajevima, te koji dokumenti mogu biti predmet pretrage samo u krivičnom postupku, a po nalogu nadležnog suda i u prisustvu predstavnika Advokatske komore. Advokat može otkriti advokatsku tajnu isključivo u određeno vrsti postupka po pristanku stranke, osim ako je otkrivanje nužno u krivičnom ili disciplinskom postupku....Zaključno, advokatsku tajnu predstavljaju lični podaci koje advokat prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe i ne mogu se obrađivati za druge svrhe koje nisu u skladu sa tom svrhom.“.
4. Agencija svoje Rješenje dalje obrazlaže primjenom odredaba člana 7. stav 1. tačka e), člana 12. stav 1. i člana 13. stav 1. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje, te pojašnjava da Uprava ima ovlašćenje da od poreskih obveznika prikuplja dokumentaciju koja se odnosi na indirektnne poreze za svrhu utvrđivanja poreske osnovice i poreska obaveze obveznika indirektnih poreza, te nadalje da ima ovlašćenje da od pravosudnih organa pribavi raspoloživu informaciju koja se odnosi na indirektnne poreze, ali da navedenim Zakonom nije propisan pravni osnov za prikupljanje pismena /dokumenata iz advokatskih spisa, koji predstavljaju advokatsku tajnu, niti bi takvo propisivanje bilo opravdano sa aspekta propisa kojima se reguliše advokatska tajna.
5. Agencija citira odredbe člana 12. stav 2., člana 71. stav 1. i 2., člana 92., člana 93. stav 1. i 94 stav 1. Zakona o postupku indirektno oporezivanja,

zatim člana 7. stav 1., člana 9. stav 1., člana 10. stav 6., člana 25. i 26. Pravilnika o kontroli i ograničenoj provjeri indirektnih poreza. Nakon toga, Agencija konstatuje da citiranim odredbama također nije propisano da dokumenti iz advokatskih spisa mogu biti predmetom kontrole indirektnih poreza.

Iako je kontrolisani advokat učinio dostupnim dokumentaciju zahtijevanu od strane Uprave, sa zatamnjanim podacima koje je smatrao advokatskom tajnom, Agencija je zaključila da svi podaci iz advokatskog spisa na osnovu kojeg se klijent može identifikovati predstavljaju advokatsku tajnu.

Agencija dalje zaključuje da je Uprava „u skladu sa ovlašćenjima iz Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje, a u nedostatku faktura, trebala na drugi način pribaviti nedostajuće informacije ili naložiti poreskom obvezniku da to sam učini. Na takav način bi u skladu propisanim ovlašćenjima dobila sve neophodne podatke od relevantnih organa, u adekvatnom obimu i mjeri, čime bi se u potpunosti ispunila svrha kao što je utvrđivanje poreske obaveze...za pružene advokatske usluge podnosiocu prigovora za koje nije izdala fakture. Osim toga, Uprava na raspolaganju ima i druge mjere kao što su određene sankcije prema poreskom obvezniku, kako bi isti obezbijedio svu propisanu knjigovodstvenu evidenciju i dokumentaciju koja je potrebna za utvrđivanje poreske obaveze. Međutim, Uprava je izuzela predmetnu dokumentaciju sa ličnim podacima podnosioca prigovora iz advokatskih spisa.... iako za to nema pravni osnov. Izuzeta dokumentacija se ne bi mogla koristiti ni u jednom postupku jer se radi o dokazima pribavljenim na protivzakonit način. Kao što je naprijed navedeno, radi se o profesionalnoj tajni koja se posebno štiti.“.

Rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH od 26.04.2022. godine je pravosnažno, budući da Uprava za indirektno oporezivanje BiH nije pokrenula upravni spor pred Sudom BiH.